

UITGANGSPUNTEN HERINRICHTING INGENIEUR SMEDINGPLEIN WIERINGERWERF

Bewoners hebben op de bewonersavond op 11 juli 2017 aangegeven de dorpskern van Wieringerwerf graag het karakter te geven van een verblijfsgebied dat goed bereikbaar is per auto en fiets voor de bewoners uit het dorp zelf en voor de bewoners uit de regio die voor hun (dagelijkse) boodschappen naar het centrum van Wieringerwerf komen. Deze wens betekent dat er in het centrum van Wieringerwerf een balans moet zijn tussen 'verkeer' en 'verblijven'. In het Verkeersplan Wieringerwerf ('Verkeerskundige uitgangspunten voor een leefbaar en veilig Wieringerwerf') is beschreven welke kenmerken de wegen bij voorkeur hebben.

Functie van Terpweg en Terpstraat

In de Terpstraat moet een balans gezocht worden tussen enerzijds een veilige doorstroming van het verkeer en anderzijds een veilig en prettig verblijfsklimaat. De Terpstraat is een straat waar woningen, winkels en andere voorzieningen gevestigd zijn en waar sprake is van veel verkeersbewegingen. Deze straat moet ook geschikt zijn voor grotere voertuigen, zoals vrachtauto's voor de bevoorrading. Het is niet wenselijk om de Terpstraat als gebiedsontsluitingsweg in te richten omdat de weg dan een fysieke barrière gaat vormen in de beleving. Een gebiedsontsluitingsweg kenmerkt zich door vrij liggende voorzieningen voor voet-, fiets- en gemotoriseerd verkeer. Dit vergt een groot ruimtebeslag waardoor de weg beleefd wordt als barrière. Ook passen de vele erfaansluitingen niet bij de functie van gebiedsontsluitingsweg. De Terpstraat moet daarom de inrichting krijgen van een erftoegangsweg (met bijbehorende maximumsnelheid van 30 km/h), maar wel voldoende breed zijn zodat ze geschikt zijn voor grote voertuigen. De Terpweg daarentegen is een weg waar een vlotte en veilige doorstroming van het gemotoriseerd verkeer centraal staat. Een inrichting als gebiedsontsluitingsweg past het beste bij de functie en gebruik van deze weg.

Overgang ter hoogte van Ingenieur Smedingplein

Ter hoogte van het Ingenieur Smedingplein gaat de Terpweg over in de Terpstraat. Dit betekent dat op deze locatie de functie van de weg verandert. Bij de overgang naar een andere wegtype dient speciale aandacht besteed te worden aan de vormgeving. Niet alleen vanwege de verkeersveiligheid, maar ook om de weggebruikers te attenderen op een andere verkeerssituatie. Voor alle weggebruikers moet het immers duidelijk zijn welke verkeersregels gelden (zoals de maximumsnelheid). Hierdoor wordt voorkomen dat bestuurders zich onbewust niet aan de verkeersregels houden.

Rondom het Ingenieur Smedingplein komen verschillende wegen bijeen. De Terpweg gaat over in de Terpstraat. Daarnaast takt de Professor Granpré Molierestraat vanuit het oosten aan op het Ingenieur Smedingplein en de Terpstraat. De Granpré Molierestraat loopt aan de noord- en zuidzijde van de grootste brink van Wieringerwerf. De brink wordt aan de westzijde beëindigd door het voormalige Domeinkantoor. Het Domeinkantoor is een van de meest beeldbepalende gebouwen van Wieringerwerf. De plek rondom het Smedingplein heeft in de huidige situatie vooral een verkeersfunctie. Door de verknoping van de verschillende wegen en de manier waarop dit is vormgegeven, komen de karakteristieke historische ruimtelijke structuren in de huidige situatie onvoldoende tot zijn recht. Het schitterende voormalig Domeinkantoor ligt verstopt achter een dubbele rij bomen, een kleine parkeerplaats en opgaand groen. Het hoog opgaande groen zorgt ervoor dat het gebouw vanaf de brink niet in zijn volle glorie te bewonderen is.

Figuur 1 'Zicht' vanaf de brink op het voormalig Domein kantoor

Opgave

De opgave is om voor het Smedingplein en directe omgeving een verkeersveilige en ruimtelijk kwalitatief hoogwaardige oplossing te bedenken die:

- bijdraagt aan een goede bereikbaarheid van het winkelgebied;
- een koppeling maakt tussen het kernwinkelgebied en de voorzieningen die zijn gelegen ten zuiden van het Ingenieur Smedingplein;
- een waardige entree vormt van de dorpskern;
- recht doet aan de bestaande cultuurhistorisch waardevolle structuren van Wieringerwerf.

Voor het aansluiten van de wegen zijn drie modellen ontwikkeld die globaal laten zien welke mogelijkheden er verkeerskundig en ruimtelijk gezien zijn. De exacte aansluiting en vormgeving van de wegen moet nog verder uitgewerkt worden.

Model 1: Rotonde

De wegen op het Ingenieur Smedingplein kunnen op elkaar aangesloten worden middels een rotonde. Een rotonde is een verkeersveilige oplossing, omdat er minder conflictpunten zijn dan op een traditioneel kruispunt. Een rotonde zorgt voor een sterke snelheidsverlaging en is attentieverhogend. Voor de fietsers heeft een rotonde het voordeel dat ze niet hoeven te wachten, aangezien ze volgens de landelijke richtlijnen op een vrijliggend fietspad voorrang hebben. Ten noorden van de rotonde maken fietsers gebruik van de rijbaan. Om deze fietsers een eigen ruimte te geven en de automobilisten te attenderen op de mogelijke aanwezigheid van fietsers, is een visuele versmalling van de rijbaan gewenst. Dit kan bijvoorbeeld gebeuren in de vorm van fietsstroken. Dit is indicatief aangegeven met rood in figuur 2. Een andere kleur en afwijkende bestrating zijn ook mogelijk, zoals in de Professor Granpré Molièrestraat.

Figuur 2 Model 1: rotonde

Bij een rotonde ontstaat een situatie waarbij de kwalitatief hoogwaardige ruimtelijke structuur van de groene brink ernstig wordt aangetast. De brink krijgt op deze plaats een zeer sterke verkeersfunctie in plaats van een verblijfsfunctie. De rotonde brengt verschillende verkeersstromen bij elkaar, maar doet met de openbare ruimte precies het tegenovergestelde. Het voormalig Domeinkantoor wordt losgesneden van de Terpstraat en van de brink en ook de verbinding tussen het kernwinkelgebied en het gebied rondom de nieuwe Aldi wordt verder verzwakt.

Model 2: Directe verbinding

De Terpweg en Terpstraat kunnen via een rechtstreekse verbinding door het huidige groen van het Ingenieur Smedingplein aangesloten worden. Fietzers kunnen halverwege de nieuwe verbinding de weg oversteken. De middengeleider zorgt dat fietsers de weg in twee fasen over kunnen steken. De middengeleider werkt tevens snelheidsverlagend en attentieverhogend voor de automobilisten. Ook in deze variant geldt dat ten noorden van de rotonde fietsers gebruik maken van de rijbaan in de vorm van een visuele versmalling van de rijbaan. Dit is indicatief aangegeven met rood. De nadere invulling van deze versmalling moet nog bepaald worden.

Figuur 3 Model 2: directe verbinding

Een diagonale doorsnijding van de brinkstructuur zorgt voor een verbinding tussen de Terpweg en de Terpstraat. Tegelijkertijd zorgt deze verbinding voor een versnippering van de beeldbepalende groenstructuur. Het voormalig Domeinkantoor verliest eveneens zijn verankering aan de Terpstraat. Wel ontstaat er meer ruimte om het voorterrein behorende bij het voormalig Domeinkantoor opnieuw in te richten, echter zal de positie van het gebouw ten opzichte van de belangrijkste wegen niet worden versterkt.

Model 3: Vereenvoudigen verkeersstructuur

In dit model verandert de aansluiting van de Professor Granpré Molierestraat op de Terpweg/ Smedingplein en wordt de Helfrichlaan voor autoverkeer niet meer aangesloten op het Smedingplein/ Terpweg. De overgang van de verkeersfunctie (met een vrijliggend fietspad) naar de verblijfsfunctie (met fietsers op fietssuggestiestroken) ligt direct ten noorden van de Oosterterptocht, bij de toegangsweg tot de nieuwe Aldi. Op de wegen ten noorden van de nieuwe aansluiting van de Aldi maken fietsers gebruik van de rijbaan ondersteund door een visuele versmalling van de rijbaan. Een nadere uitwerking van deze visuele versmalling moet nog plaatsvinden. Ten oosten van de verbinding Terpweg-Terpstraat kan door het groen een vrijliggende fietsverbinding gecreëerd worden. Dit biedt fietsers een alternatieve, comfortabele route in noord-zuidrichting.

Figuur 4 Model 3: Vereenvoudigen verkeersstructuur

Door het vervallen van de koppeling tussen de Professor Granpré Molierestraat (noord) en de Professor Granpré Molierestraat (zuid) wordt het groene karakter van de brink versterkt doordat deze doorloopt tot aan de Terpstraat. Hierdoor wordt de positie van het voormalig Domeinkantoor verankerd aan de Terpstraat en de brink. Daar waar er in de huidige situatie nog sprake is van (hoog) opgaand groen dat de zichtlijn doorbreekt zal er in dit voorgestelde model uitsluitend gras worden toegepast. Hierdoor ontstaan meer mogelijkheden om deze ruimte ook daadwerkelijk te gebruiken waardoor deze plek een echt verbindend karakter gaat krijgen. Gedacht kan worden om hier in de wintermaanden een schaatsgelegenheid te creëren. Met de horecavoorzieningen die reeds rond deze plek zijn gesitueerd kan hier een levendige plek ontstaan. Vanuit stedenbouwkundig oogpunt geniet dit model de voorkeur boven de eerder genoemde modellen.

Colofon

Onderwerp:	Herinrichting Ingenieur Smedingplein
Opdrachtgever:	Gemeente Hollands Kroon
Projectnummer:	INF1735000
Versie:	B
Datum:	10 november 2017
Status:	Concept
Auteur(s):	S. van Lith (Advin), A. Gout (gemeente Hollands Kroon)
Goedgekeurd door:	J. de Pijper